

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ได้รับอุบัติเหตุ จำแนกตาม
รายด้านของสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
หลายด้าน	93	68.9
ด้านบุคคล และด้านเส้นทางและสภาพแวดล้อม	(65)	(48.1)
ด้านบุคคล ด้านยานพาหนะ ด้านเส้นทางและสภาพแวดล้อม	(21)	(15.6)
ด้านยานพาหนะ และด้านเส้นทางและสภาพแวดล้อม	(3)	(2.2)
ด้านบุคคล และด้านยานพาหนะ	(2)	(1.5)
ด้านเส้นทางและสภาพแวดล้อม และอื่นๆ	(1)	(0.7)
ด้านยานพาหนะ และอื่นๆ	(1)	(0.7)
ด้านเส้นทางและสภาพแวดล้อม	21	15.6
ด้านบุคคล	17	12.6
ด้านยานพาหนะ	1	0.7
อื่นๆ การถูกชน	3	2.2
รวม	135	100

ภาคผนวก ข

ฉบับที่

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ของผู้ป่วยโรงพยาบาลลำพูน

ชื่อผู้ป่วย.....วันที่สัมภาษณ์.....

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ถูกที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์

1. เพศ สำหรับเจ้าหน้าที่

() ชาย

() หญิง

()

2. อายุปี ()

3. สถานภาพสมรส

() โสด

() คู่

() หย่า

() หม้าย

4. ทำจบการศึกษาสูงสุดชั้น..... ()

5. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ..... ()

6. รายได้ประมาณ.....บาท/เดือน/ปี ()

7. ท่านขับขี่รถจักรยานยนต์มานาน.....เดือน.....ปี ()

8. ท่านมีใบขับขี่หรือไม่

สำหรับเจ้าหน้าที่

☐ มี ได้อย่างไร?

☐ ไม่มี

☐

☐ สอบ

☐ ซื้อ

9. ปกติท่านขับขี่รถจักรยานยนต์บ่อยเพียงใด?

☐

☐ ทุกวัน

☐ สัปดาห์ละ 1-6 วัน

☐ นานๆ ครั้ง

☐ อื่นๆ ระบุ.....

10. วันที่เกิดอุบัติเหตุท่านขับขี่รถทั้งหมดคิดเป็นเวลานาน.....ชั่วโมง/นาที

☐

11. เวลาขณะเกิดเหตุน. วัน/เดือน/ปี.....

☐

12. สถานที่ที่ท่านกำลังจะไปคือ.....

☐

13. ระยะทางที่ได้การขับขี่รถครั้งนี้ประมาณ.....กิโลเมตร

☐

14. สถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุอยู่ในเขตใด?

☐ ในเขตเทศบาล

☐ นอกเขตเทศบาล

☐

15. อายุการใช้งานของรถที่ท่านขับขี่.....ปี.....เดือน.....วัน

☐

16. การขับขี่ที่ได้รับอุบัติเหตุครั้งนี้ท่านสวมหมวกนิรภัยหรือไม่?

☐ สวม

☐ ไม่สวม

☐

17. ท่านเคยเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และได้รับอุบัติเหตุมาก่อนหรือไม่? สำหรับเจ้าหน้าที่

() เคย

() ไม่เคย

()

ถ้าเคยลักษณะการเกิดอุบัติเหตุเป็นอย่างไร?

() ชนกับรถจักรยานยนต์

() ชนกับรถยนต์

() ชนกับสิ่งกีดขวาง เช่น สิ่งของ ต้นไม้

() ชนคน หรือสัตว์

() แฉลบเอง

() อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

ด้านความรู้เรื่องกฎจราจร

1. ท่านทราบระยะทางที่ต้องให้สัญญาณไฟ ก่อนการเลี้ยวรถ แขนงรถ จอดรถ หรือเปลี่ยนช่องทางรถ หรือไม่? ()

() ทราบ ระยะทางเท่าไร? ระบุเมตร

() ไม่ทราบ

2. ท่านทราบระยะทางที่ผู้ขับขี่ต้องขับรถชิดขอบทางที่จะเลี้ยว ก่อนการเลี้ยวหรือไม่? ()

() ทราบ ระยะทางเท่าไร? ระบุ.....เมตร

() ไม่ทราบ

3. ท่านทราบน้ำหนักที่ควรบรรทุกมากที่สุดตามกฎหมายจราจร ขณะขับขี่รถจักรยานยนต์หรือไม่? ()

() ทราบ น้ำหนักไม่เกินกี่กิโลกรัม? ระบุ.....กิโลกรัม

() ไม่ทราบ

4. ท่านทราบหรือไม่ว่าตามกฎหมายจราจรอนุญาตให้คนนั่งซ้อนท้ายได้ สำหรับเจ้าหน้าที่
โดยไม่นับคนขี่จำนวนเท่าไร? ()

() ทราบ ซ่อนได้กี่คน? ระบุ.....คน

() ไม่ทราบ

5. ท่านทราบขนาดความเร็วสูงสุดในการขับขี่รถในเขตเทศบาลหรือไม่? ()

() ทราบ ความเร็วเท่าไร? ระบุ..... กม./ชม.

() ไม่ทราบ

6. ท่านทราบวิธีการขับรถอ้อมวงเวียนหรือไม่? ()

() ทราบ ต้องอ้อมทางด้านใด? ระบุ.....

() ไม่ทราบ

7. ท่านทราบระยะทางที่ควรจอดรถห่างจากทางร่วมทางแยกหรือไม่? ()

() ทราบ ระยะทางอย่างต่ำเท่าไร? ระบุ.....เมตร

() ไม่ทราบ

8. ท่านทราบความหมายของเครื่องหมายจราจรต่อไปนี้หรือไม่? ()

(ตามรูปภาคผนวก ก บ.34 หน้า 112)

() ทราบ หมายความว่าอย่างไร? ระบุ.....

() ไม่ทราบ

9. ท่านทราบความหมายของเครื่องหมายจราจรต่อไปนี้หรือไม่? ()

(ตามรูปภาคผนวก ก บ.8 หน้า 109)

() ทราบ หมายความว่าอย่างไร? ระบุ.....

() ไม่ทราบ

10. ท่านทราบความหมายของเครื่องหมายจราจรต่อไปนี้หรือไม่? ()

(ตามรูปภาคผนวก ก ต.13 หน้า 116)

() ทราบ หมายความว่าอย่างไร? ระบุ.....

() ไม่ทราบ

11. ท่านทราบความหมายของเครื่องหมายจราจรเส้นทึบสีขาวซึ่งแบ่งทิศทางจราจรบนพื้นถนนต่อไปนี้หรือไม่? ()
 (ตามรูปภาคผนวก ก ผ.1/3 หน้า 124)

() ทราบ ความหมายว่าอย่างไร? ระบุ.....
 () ไม่ทราบ

12. ท่านทราบความหมายของเครื่องหมายจราจรที่เป็นเส้นทึบสีขาวขนานไปกับเส้นประสีขาว บนพื้นถนนนี้หรือไม่? ()
 (ตามรูปภาคผนวก ก ผ.1/4 หน้า 124)

() ทราบ ความหมายว่าอย่างไร? ระบุ.....
 () ไม่ทราบ

ด้านพฤติกรรมในการฝ่าฝืนกฎจราจร

1. ท่านขับขีรถด้วยความเร็วเท่าไรเมื่อเกิดอุบัติเหตุ.....กม./ชม. ()

2. ก่อนเกิดอุบัติเหตุท่านขับรถตามรถคันอื่นอย่างกระชั้นชิดจึงทำให้เบรกไม่ทันใช่หรือไม่? ()

() ใช่
 () ไม่ใช่

3. การเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ท่านกำลังแข่งรถคันอื่นใช่หรือไม่? ()

() ใช่
 () ไม่ใช่

4. การเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ท่านขับรถตัดหน้ารถคันอื่นใช่หรือไม่? ()

() ใช่
 () ไม่ใช่

5. การเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ท่านมีคนนั่งซ้อนท้ายมากกว่าหนึ่งคนใช่หรือไม่ ? สำหรับเจ้าหน้าที่

☐ ใช่

☐

☐ ไม่ใช่

6. การเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ท่านกำลังขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดงใช่หรือไม่?

☐

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

ด้านสภาพทางร่างกาย

7. ปัจจุบันนี้ท่านมีโรคประจำตัวที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์และรับการรักษาด้วยใช่หรือไม่?

☐

☐ ใช่ โรคอะไร?

☐ โรคหัวใจ

☐ โรคลมชัก

☐ อื่นๆระบุ โรค.....

☐ ไม่ใช่

8. ขณะขับขีรถครั้งนี้ท่านมีอาการเหนื่อยล้าและอ่อนเพลียใช่หรือไม่?

☐

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

9. ขณะขับขีรถครั้งนี้ท่านมีอาการง่วงนอนใช่หรือไม่?

☐

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

10. ก่อนการขับขีรถครั้งนี้ท่านรับประทานยาใดๆ เช่น ยาแก้หวัด ยาแก้แพ้ ยานอนหลับ ยาม้า ยาชูกำลัง ฯลฯ ใช่หรือไม่?

☐

☐ ใช่

ระบุ ชนิดของยา.....

☐ ไม่ใช่

11. ท่านดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ก่อนการขับขี่ใช่หรือไม่ ? สำหรับเจ้าหน้าที่ ()

() ใช่

() ไม่ใช่

12. การเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ท่านขับขีรถด้วยมือข้างเดียวใช่หรือไม่ ? ()

(เช่น มืออีกข้างหนึ่งถือของอย่างอื่น)

() ใช่

() ไม่ใช่

13. การเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ขณะขับขีรถท่านไม่ได้มองตรงไปข้างหน้าใช่หรือไม่ ? ()

() ใช่

() ไม่ใช่

14. สภาพทางร่างกายท่านมีความผิดปกติหรือพิการ ใช่หรือไม่ ? ()

() ใช่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() การมองเห็นไม่ชัดเจน สายตาไม่ปกติ

() การได้ยินไม่ชัดเจน เช่น หูตึง หูหนวก

() ร่างกายไม่สมบูรณ์ เช่น มีความพิการ

() อื่น ระบุ.....

() ไม่ใช่

ด้านสภาพทางจิตใจและอารมณ์

15. ขณะขับขีรถจักรยานยนต์สภาพจิตใจและอารมณ์ท่านไม่ปกติใช่หรือไม่ ? ()

() ใช่ เพราะอะไร?

() โกรธ โหม

() ซึมเศร้า เหม่อลอย

() วิดกกังวล

() ตีใจ ตื่นเต้น

() รีบเร่ง

() ไม่ใช่

ด้านทักษะและประสบการณ์ในการขับขี่

สำหรับเจ้าหน้าที่

16. ท่านไม่เคยชินกับเส้นทางที่ขับขี่จึงเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ใช่หรือไม่? ()

() ใช่

() ไม่ใช่

17. ท่านไม่ได้เป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ที่ท่านขับขี่และเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ใช่หรือไม่? ()

() ใช่ เป็นของใคร? ระบุ.....

() ไม่ใช่

ด้านยานพาหนะ

18. รถที่ท่านขับขี่ครั้งนี้ไม่เคยได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอทุกปีใช่หรือไม่? ()

() ใช่

() ไม่ใช่

19. สภาพการใช้งานและอุปกรณ์ของรถก่อนเกิดอุบัติเหตุไม่ปกติใช่หรือไม่? ()

() ใช่ เนื่องจากอะไร? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ไฟหน้าชำรุด

() ไฟท้ายชำรุด

() ไฟเลี้ยวหน้าชำรุด

() ไฟเลี้ยวหลังชำรุด

() เบรกมือชำรุด

() เบรกเท้าชำรุด

() จำนวนกระบอก บาน

() สภาพเส้นยางหน้า,เส้นยางหลังชำรุด

() หน้าปัดบอกความเร็วชำรุด

() เครื่องยนต์ชำรุด

() ไม่ใช่

20. รถที่ท่านขับและเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ได้รับการดัดแปลงใช้หรือไม่? สำหรับเจ้าหน้าที่

() ใช่ ระบุ ()

() พ่วงข้าง

() พ่วงหลัง

() ทำให้เตี้ย

() อื่น ๆ ระบุ.....

() ไม่ใช่

21. รถที่ท่านขับครั้งนี้ไม่มีการจดทะเบียนตามกฎหมายใช้หรือไม่? ()

() ใช่

() ไม่ใช่

ด้านเส้นทางและสภาพแวดล้อม

22. ประเภทของเส้นทางที่เกิดอุบัติเหตุเป็นอย่างไร? ()

() เส้นทางตรงปกติ

() เส้นทางที่ไม่ใช่ทางตรงปกติ เนื่องจากอะไร?

() ทางโค้ง

() ทางชัน

() ทางขึ้นเขา ลงเขา

() ทางคดเคี้ยว

() ทางกำลังปรับปรุงก่อสร้าง

() อื่นๆ ระบุ

23. ความกว้างของเส้นทางที่เกิดอุบัติเหตุเป็นอย่างไร? ()

() กว้างขวาง สะดวก (ตั้งแต่4เมตรขึ้นไป)

() แคบ ไม่สะดวก

24. สภาพถนนมีแนวเส้นสีขาวหรือสีเหลืองแบ่งกึ่งกลางถนนหรือไม่? ()

() มี

() ไม่มี

25. สภาพถนนมีไหล่ทางหรือไม่?

สำหรับเจ้าหน้าที่

☐ มี

☐

☐ ไม่มี

26. สภาพพื้นผิวของถนนเป็นอย่างไร?

☐

☐ เรียบ เช่น ถนนลาดยาง คอนกรีต

☐ ขรุขระ เช่น ถนนลูกรัง ทางเดินเกวียน

27. ลักษณะพื้นผิวถนน เป็นอย่างไร?

☐

☐ แห้ง

☐ เปียก ลื่น

28. สิ่งกีดขวางบนถนนที่เป็นปัญหาต่อการขับขี่มีหรือไม่?

☐

☐ มี เช่น

☐ คนเดินตัดหน้า

☐ สัตว์วิ่งตัดหน้า

☐ รถตัดหน้ากระทันหัน

☐ ต้นไม้ กิ่งไม้

☐ กองหิน ทวาย

☐ อื่นๆ.....

☐ ไม่มี

29. สภาพบริเวณการเกิดเหตุมีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่?

☐

☐ เพียงพอ

☐ ไม่เพียงพอ

30. ลักษณะภูมิอากาศขณะเกิดเหตุปกติหรือไม่?

☐

☐ ปกติ

☐ ไม่ปกติ เพราะอะไร?

สำหรับเจ้าหน้าที่

- ☐ ฝนตก
- ☐ หลังฝนตก
- ☐ ลมแรง
- ☐ หมอกลงจัด
- ☐ ค่ำวันดำมาก
- ☐ ฝุ่นมาก
- ☐ อื่นๆระบุ.....

30. สาเหตุอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมาและเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น การถูกชน.....

ตอนที่ 3 ลักษณะของการเกิดอุบัติเหตุ

1. ลักษณะของคู่กรณีในการเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้เป็นอย่างไร? ()

- ☐ ชนกับรถจักรยานยนต์
- ☐ ชนกับรถยนต์
- ☐ ชนสัตว์ หรือ สิ่งกีดขวาง
- ☐ ชนคน
- ☐ ไม่มี

2. ลักษณะของการชนเป็นอย่างไร? ()

- ☐ ชนแบบประสานงา
- ☐ ชนทางด้านข้าง เฉี่ยว
- ☐ ชนท้ายรถคันหน้า
- ☐ แฉลบ ล้มเอง
- ☐ ถูกชน
- ☐ อื่นๆ.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

ลักษณะ 1

การใช้รถ

หมวด 1

ลักษณะของรถที่ใช้ในทาง

มาตรา 6 ห้ามผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรืออาจเกิดอันตรายหรืออาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ผู้ใช้ คนโดยสารหรือประชาชนมาใช้ในทางเดินรถ

รถที่ใช้ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจัดให้มีเครื่องยนต์ เครื่องอุปกรณ์ และหรือส่วนควบที่ครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วยรถลาก หรือกฎหมายว่าด้วยรถจ้าง และใช้การได้ดี

สภาพของรถที่อาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยตามวรรคหนึ่ง และวิธีการทดสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 7 ห้ามผู้ใดนำรถที่มีได้ติดแผ่นป้ายเลขทะเบียน แผ่นป้ายเครื่องหมายเลขทะเบียนหรือป้ายประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วยรถลาก หรือกฎหมายว่าด้วยรถจ้าง มาใช้ในทางเดินรถ

มาตรา 8 ห้ามผู้ใดนำรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจแลเห็นทางพอแก่ความปลอดภัย มาใช้ในทางเดินรถ

มาตรา 9 ห้ามผู้ใดนำรถที่เกิดเสียงอื้ออึงหรือมีสิ่งลากถูไปบนทางเดินรถ มาใช้ในทางเดินรถ

มาตรา 10 ห้ามผู้ใดนำรถที่มีล้อหรือส่วนที่สัมผัสกับผิวทางไม่ใชยาง มาใช้ในทางเดินรถ เว้นแต่เป็นรถที่ได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเป็นรถที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร

หมวด 2

การใช้ไฟหรือเสียงสัญญาณของรถ

มาตรา 11 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถหรือสิ่งกีดขวางในทางได้

โดยชัดแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 รถแต่ละชนิดที่ใช้ในทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณโดยเฉพาะดังต่อไปนี้

(1) เสียงแตร สำหรับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าหกสิบเมตร

(2) เสียงระฆัง สำหรับรถม้า และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(3) เสียงกระดิ่ง สำหรับรถจักรยาน และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

มาตรา 13 ห้ามผู้ขับขี่ซึ่งขับรถทุกชนิดในทางเดินรถใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ เสียงสัญญาณไซเรน เสียงสัญญาณที่เป็นเสียงนกหวีด เสียงที่แตกพร่า เสียงหลายเสียง เสียงดังเกินสมควร หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้รถฉุกเฉิน รถในราชการทหารหรือตำรวจหรือรถอื่นใช้ไฟสัญญาณวับวาบหรือใช้เสียงสัญญาณไซเรนหรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นได้ ในการนี้อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขในการใช้ไฟสัญญาณหรือเสียงสัญญาณรวมทั้งกำหนดเครื่องหมายที่แสดงถึงลักษณะของรถดังกล่าวด้วยก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 14 การใช้เสียงสัญญาณ ผู้ขับขี่จะใช้ได้เฉพาะเมื่อจำเป็นหรือป้องกันอุบัติเหตุเท่านั้น แต่จะใช้เสียงยาวหรือซ้ำเกินควรไม่ได้

มาตรา 15 รถที่บรรทุกของยื่นเกินความยาวของตัวรถ ขณะที่อยู่ในทางเดินรถและในเวลา ต้องเปิดไฟตามมาตรา 11 หรือมาตรา 61 ผู้ขับขี่ต้องจุดไฟสัญญาณแสงแดงหรือในเวลากลางวันต้องติดธงสีแดงไว้ที่ตอนปลายสุดของสิ่งที่บรรทุกนั้น โดยจุดไฟสัญญาณหรือติดธงไว้ให้มองเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

มาตรา 16 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถบรรทุกของเหลวไวไฟที่มีจุดวาบไฟในอุณหภูมิยี่สิบเอ็ดองศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้น หรือที่บรรทุกก๊าซไวไฟ ต้องปฏิบัติตามมาตรา 15 และมาตรา 56 แต่ไฟสัญญาณที่ใช้นั้นต้องมีใช่เป็นชนิดที่ใช้เชื้อเพลิง

มาตรา 17 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่ใช้บรรทุกวัตถุระเบิด หรือวัตถุอันตรายชนิดอื่นใด ต้องจัดให้มีป้ายแสดงถึงวัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิง และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการป้องกันอันตราย

ลักษณะและวิธีการติดป้ายแสดงถึงวัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิงตลอดจนเงื่อนไขในการป้องกันอันตราย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 3 การบรรทุก

มาตรา 18 รถโรงเรียน รถบรรทุก หรือรถบรรทุกคนโดยสาร จะใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของชนิด หรือประเภทใด ในลักษณะใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 19 ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของนอกเหนือไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อเจ้าของรถร้องขอ เจ้าพนักงานจราจรจะผ่อนผันโดยอนุญาตเป็นหนังสือเป็นการชั่วคราวเฉพาะรายก็ได้

มาตรา 20 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของต้องจัดให้มีสิ่งป้องกันมิให้คน สัตว์ หรือสิ่งของที่บรรทุกตกหล่น รั่วไหล สกปรก ส่องแสงสะท้อน หรือปลิวไปจากรถ อันอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน ทำให้ทางสกปรก เปราะเปื้อน ทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

ลักษณะ 2 สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร

มาตรา 21 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้หรือทำให้ปรากฏในทาง หรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้เห็นทราบ

สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจรและความหมายของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร ให้อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีรูปตัวอย่างแสดงไว้ในประกาศด้วย

มาตรา 22 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

(1) สัญญาณจราจรไฟสีแดงอำพัน ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด เพื่อเตรียมปฏิบัติตามสัญญาณที่จะปรากฏต่อไปดังกล่าวใน (2) เว้นแต่ผู้ขับขี่ที่ได้เลยเส้นให้รถหยุดไปแล้วให้เลยไปได้

(2) สัญญาณจราจรไฟสีแดงหรือเครื่องหมายจราจรสีแดงที่มีคำว่า “หยุด” ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด

(3) สัญญาณจรรยาไฟสีเขียวหรือเครื่องหมายจรรยาไฟสีเขียวที่มีคำว่า “ไป” ให้ผู้ขับขี่ขับรถต่อไปได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจรรยาไฟกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(4) สัญญาณจรรยาไฟสีแดงแสดงพร้อมกับลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ให้ตรงไปให้ผู้ขับขี่ที่เลี้ยวรถหรือขับรถตรงไปได้ตามทิศทางที่ลูกศรชี้

ในการใช้ทางตามที่ลูกศรชี้ ผู้ขับขี่ต้องใช้ทางด้วยความระมัดระวัง และต้องใช้สิทธิแก่คนเดินเท้าในทางข้าม หรือผู้ขับขี่ที่มาทางขวาก่อน

(5) สัญญาณจรรยาไฟกะพริบสีแดง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ทางร่วม ทางแยกใด เปิดทางด้านใด ให้ผู้ขับขี่ที่มาทางด้านนั้นหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรแล้ว จึงให้ขับรถต่อไปได้ด้วยความระมัดระวัง

(6) สัญญาณจรรยาไฟกะพริบสีแดงอำพัน ถ้าติดตั้งอยู่ ณ ที่ใด ให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วของรถลงและผ่านทางเดินรถนั้นไปด้วยความระมัดระวัง

ผู้ขับขี่ซึ่งจะขับรถตรงไปต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ตรงไป ส่วนผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยว การเข้าอยู่ในช่องเดินรถดังกล่าว จะต้องเข้าตั้งแต่เริ่มมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ปฏิบัติเช่นนั้น

มาตรา 23 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถที่มีสัญญาณจรรยาไฟสีเขียวหรือไฟสีแดงติดตั้งไว้เหนือช่องเดินรถ มากกว่าสองช่องขึ้นไป ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) สัญญาณจรรยาไฟสีแดงที่ทำเป็นรูปกากบาทเฉียงอยู่เหนือช่องเดินรถใด ห้ามผู้ขับขี่ขับรถในช่องเดินรถนั้น

(2) สัญญาณจรรยาไฟสีเขียวที่ทำเป็นรูปลูกศรอยู่เหนือช่องเดินรถใด ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในช่องเดินรถนั้นขับรถผ่านไปได้

มาตรา 24 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจรรยาไฟที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนซ้ายที่เหยียดออกไปนั้นลงและโบกมือไปข้างหน้าให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไปได้

(2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับรถผ่านไปได้

(3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

(4) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้นโบกไปด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไปได้

(5) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

การหยุดรถตามมาตรานี้ ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใดไม่มีเส้นให้รถหยุด ให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

มาตรา 25 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจร ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณนกหวีดในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดยาวหนึ่งครั้ง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที

(2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดสั้นสองครั้งติดต่อกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้

มาตรา 26 ในทางเดินรถที่มีสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามมาตรา 22 หรือสัญญาณจราจรตามมาตรา 23 ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการจราจรในทางเดินรถนั้นเห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจร จะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามสัญญาณที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

มาตรา 27 สัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีเหตุอันสมควร ให้อธิบดีมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 28 ห้ามผู้ใดนอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงาน ทำ ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏซึ่งสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจรในทางที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 21

มาตรา 29 ห้ามผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เปลี่ยนแปลง เคลื่อนย้าย ซิดเขียน หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทาง

มาตรา 30 สัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่ทำ ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏในทาง โดยฝ่าฝืนมาตรา 28 หรือมาตรา 29 เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจยึด รื้อถอน ทำลาย หรือทำให้สิ้นไปซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรนั้นได้

ลักษณะ 3
การใช้ทางเดินรถ
หมวด 1
การขับรถ

มาตรา 31 นอกจากที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในลักษณะ 4 ว่าด้วยการใช้ทางเดินรถที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทาง การใช้ทางเดินรถให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้

มาตรา 32 ในการใช้ทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถชนหรือโดนคนเดินเท้าไม่ว่าจะอยู่ ณ ส่วนใดของทาง และต้องให้สัญญาณเตือนคนเดินเท้าให้รู้ตัวเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก คนชรา หรือคนพิการที่กำลังใช้ทาง ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการควบคุมรถของตน

มาตรา 33 ในการขับขี่ ต้องขับรถในทางเดินรถด้านซ้าย และต้องไม่ล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้เดินทางขวาหรือล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถได้

- (1) ด้านซ้ายของทางเดินรถมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- (2) ทางเดินรถนั้นเจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- (3) ทางเดินรถนั้นกว้างไม่ถึงหกเมตร

มาตรา 34 ในการใช้ทางเดินรถที่ได้จัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป หรือที่ได้จัดช่องเดินรถประจำทางไว้ในช่องเดินรถซ้ายสุด ผู้ขับขี่ต้องขับรถในช่องซ้ายสุดหรือใกล้กับช่องเดินรถประจำทาง เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้เดินทางขวาของทางเดินรถได้

- (1) ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- (2) ทางเดินรถนั้น เจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- (3) จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก
- (4) เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

มาตรา 35 รถบรรทุก รถบรรทุกคนโดยสาร รถจักรยานยนต์ รถที่มีความเร็วช้า หรือรถที่ใช้ความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถคันอื่นที่ขับไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินด้านซ้ายเท่าที่จะทำได้ ถ้าทางเดินรถนั้นได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป หรือได้จัดช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายไว้โดยเฉพาะ ต้องขับรถในช่องเดินรถด้านซ้ายสุดหรือใกล้กับช่องเดินรถประจำทางแล้วแต่กรณี

มาตรา 36 ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถ ให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า เปลี่ยนช่องเดินรถ ลดความเร็วของรถ จอดรถ หรือหยุดรถ ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 37 หรือสัญญาณอย่างอื่นตามข้อบังคับของเจ้าพนักงานจราจร

ถ้าโดยสภาพของรถ สภาพของการบรรทุก หรือสภาพของทัศนวิสัย การให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามวรรคหนึ่งไม่อาจทำให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมาหรือตามมาข้างหลังมองเห็นได้ ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณ

ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ไฟสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่นตามวรรคหนึ่งก่อนที่จะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องเดินรถ จอดรถหรือหยุดรถเป็นระยะทางไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ไฟสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหกสิบเมตร

มาตรา 37 การให้สัญญาณด้วยมือและแขน ให้ปฏิบัติต่อไปนี้

(1) เมื่อจะลดความเร็วของรถ ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่ และโบกมือขึ้นลงหลายครั้ง

(2) เมื่อจะหยุดรถ ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่ ยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น

(3) เมื่อจะให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่ และโบกมือไปทางข้างหน้าหลายครั้ง

(4) เมื่อจะเลี้ยวขวาหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา ให้ผู้ขับขี่แขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่

(5) เมื่อจะเลี้ยวซ้ายหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่ และงอข้อมือขึ้นโบกไปทางซ้ายหลายครั้ง

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ในกรณีที่รถยนต์นั้นมีเครื่องขับอยู่ทางด้านซ้าย ให้ผู้ขับขี่ใช้ไฟสัญญาณแทนการใช้สัญญาณด้วยมือและแขน

มาตรา 38 การให้ไฟสัญญาณของผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) เมื่อจะหยุดรถ ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณสีแดงที่ทำยรถ

(2) เมื่อจะเลี้ยวรถหรือเปลี่ยนช่องเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณเลี้ยวสีเหลืองอำพัน หรือให้ไฟสัญญาณกระพริบสีขาวหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่หน้ารถหรือข้างรถ และไฟกระพริบสีแดงหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่ท้ายรถไปในทิศทางที่จะเลี้ยวหรือเปลี่ยนช่องทางเดินรถ

(3) เมื่อจะให้รถคันอื่นแซงขึ้นหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณเลี้ยวสีเหลืองอำพัน หรือให้ไฟสัญญาณกระพริบสีแดงหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่ท้ายรถทางด้านซ้ายของรถ

มาตรา 39 เมื่อขับรถสวนกัน ให้ผู้ขับขี่รถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ โดยให้ถือกึ่งกลางของทางเดินรถเป็นหลัก แต่ถ้าทางเดินรถใดได้จัดแบ่งเป็นช่องเดินรถไว้ ให้ถือเส้นหรือแนวที่แบ่งนั้นเป็นหลัก

ในทางเดินรถที่แคบเมื่อขับรถสวนกัน ผู้ขับขี่แต่ละฝ่ายต้องลดความเร็วของรถเพื่อให้รถสวนกันได้โดยปลอดภัย

ในทางเดินรถที่แคบซึ่งไม่อาจขับรถสวนกันได้โดยปลอดภัย เมื่อขับรถสวนกันผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันที่ใหญ่กว่าต้องหยุดรถให้ชิดขอบทางเดินรถด้านซ้าย เพื่อให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันที่เล็กกว่าผ่านไปได้

ในทางเดินรถที่มีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้า ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถหรือหยุดรถเพื่อให้รถคันที่สวนมาผ่านไปได้

มาตรา 40 ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควร ในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ

ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถขึ้นสะพานหรือทางลาดชันต้องใช้ความระมัดระวัง ไม่ให้รถถอยหลังไปโดนรถคันอื่น

มาตรา 41 ทางเดินรถใดที่มีเครื่องหมายจราจรให้เป็นทางเดินรถทางเดียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้

มาตรา 42 ทางเดินรถใดที่มีเครื่องหมายจราจรแบ่งทางเดินรถออกเป็นสองทางสำหรับรถเดินขึ้นทางหนึ่ง ล่องทางหนึ่ง โดยมีช่องว่างคั่นกลาง หรือทำเครื่องหมายจราจรกีดกันแสดงว่าทางเดินรถนั้นมีการแบ่งออกเป็นสองทางดังกล่าว ให้ผู้ขับขี่รถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ

มาตรา 43 ห้ามผู้ขับขี่ขับรถ ในกรณีต่อไปนี้

- (1) ในขณะหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ
- (2) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (3) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (4) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (5) ในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับรถตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลัง ด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านได้พอแก่ความปลอดภัย
- (6) คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถหรือกลับรถ

(7) บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่รถลากเข็นสำหรับทารก คนป่วย หรือคนพิการ

(8) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

หมวด 2

การขับแข่งและผ่านขึ้นหน้า

มาตรา 44 ผู้ขับขี่ซึ่งประสงค์จะขับรถแข่ง เพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในทางเดินรถซึ่งไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ต้องให้เสียงสัญญาณดังพอที่จะให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันหน้าทราบความประสงค์ และเมื่อผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันหน้าให้สัญญาณตอบตามมาตรา 37 (3) หรือมาตรา 38 (3) แล้วจึงจะแซงขึ้นหน้าได้

การแข่งต้องแข่งด้านขวา โดยมีระยะห่างจากรถที่ถูกแซงพอสมควร เมื่อเห็นว่าได้ขับผ่านขึ้นหน้ารถที่ถูกแซงไปในระยะที่ห่างเพียงพอแล้วก็จะขับชิดด้านซ้ายของทางเดินรถได้

มาตรา 45 ห้ามผู้ขับขี่รถแข่งเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นด้านซ้าย เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

(1) รถที่จะถูกแซงกำลังเลี้ยวขวาหรือให้สัญญาณว่าจะเลี้ยวขวา

(2) ทางเดินรถนั้นได้จัดแบ่งเป็นช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป

การขับรถแข่งด้านซ้ายตาม (1) หรือ (2) จะกระทำได้เมื่อไม่มีรถอื่นตามมาในระยะกระชั้นชิดและความปลอดภัยพอ

มาตรา 46 ห้ามผู้ขับขี่ขับรถแข่งเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อรถกำลังขึ้นทางชัน ขึ้นสะพาน หรืออยู่ในทางโค้ง เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้แซงได้

(2) ภายในระยะสามสิบเมตรก่อนถึงทางข้าม ทางร่วมทางแยก วงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้หรือทางเดินรถที่ตัดข้ามทางรถไฟ

(3) เมื่อมีหมอก ฝน ฝุ่น หรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตร

(4) เมื่อเข้าที่คับขันหรือเขตปลอดภัย

มาตรา 47 ห้ามผู้ขับขี่ขับรถแข่งหรือผ่านขึ้นหน้ารถอื่นถ้าเข้าไปในเส้นกึ่งกลาง ของทางเดินรถที่กำหนดไว้ หรือที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงเขตอันตราย หรือเขตให้ใช้ความระมัดระวังบนทางเดินรถ

ในกรณีที่ทางเดินรถด้านซ้ายมีสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคแก่การจราจรและทางเดินรถด้านขวามีความกว้างเพียงพอ ผู้ขับขี่จะขับรถหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางถ้าเข้าไปในเส้นกึ่งกลางของทาง

เดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้ก็ได้ ในเมื่อไม่กีดขวางการจราจรของรถที่สวนทางมา

มาตรา 48 ห้ามผู้ขับขี่รถแข่งหรือผ่านขึ้นหน้ารถคันอื่น ถ้าเข้าไปในช่องเดินรถประจำทาง เว้นแต่ในกรณีที่มีสิ่งกีดขวางการจราจรในทางเดินรถข้างหน้าหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร แต่ทั้งนี้จะขับรถอยู่ในช่องเดินรถประจำทางได้เพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

มาตรา 49 เมื่อได้รับสัญญาณขอแซงขึ้นหน้าจากรถคันที่อยู่ข้างหลัง ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่ใช้ความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถอื่นที่ขับไปในทิศทางเดียวกันต้องยอมให้รถที่ใช้ความเร็วสูงกว่าผ่านขึ้นหน้า ผู้ขับขี่ที่ถูกขอทางต้องให้สัญญาณตอบตามมาตรา 37 (3) หรือมาตรา 38 (3) เมื่อเห็นว่าทางเดินรถข้างหน้าปลอดภัย และไม่มีรถอื่นสวนทางมาในระยะกระชั้นชิด และต้องลดความเร็วของรถและขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถเพื่อให้รถที่จะแซงผ่านขึ้นหน้าได้โดยปลอดภัย

หมวด 3

การออกรถ การเลี้ยวรถและการกลับรถ

มาตรา 50 การขับรถออกจากที่จอด ถ้ามีรถจอดหรือมีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้าผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 และจะขับรถไปได้เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถอื่น

มาตรา 51 การเลี้ยวรถ ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ถ้าจะเลี้ยวซ้าย

(ก) ในกรณีที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางเดินรถด้านซ้าย

(ข) ในกรณีที่มีการแบ่งช่องเดินรถไว้ และมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวซ้ายได้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถในช่องเดินรถสำหรับรถที่จะเลี้ยวซ้าย ทั้งนี้ ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านซ้ายสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(2) ถ้าจะเลี้ยวขวา

(ก) สำหรับทางเดินรถที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่รถชิดทางด้านขวาของแนวถึงกลางของทางเดินรถก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ข) สำหรับทางเดินรถที่ได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาสุดของทางเดินรถหรือในช่องที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวขวาได้ ทั้งนี้ ก่อนถึง ทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านขวาสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(ง) สำหรับทางเดินรถที่มีเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงสัญญาณจราจรด้วยมือและแขน ให้ผู้ขับขี่รถเลี้ยวขวาผ่านไปได้ โดยไม่ต้องอ้อมเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

(จ) เมื่อรถอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถที่สวนมาในทางเดินรถทางเดียวกันผ่านทางร่วมทางแยกไปก่อน เมื่อเป็นว่าปลอดภัยแล้วจึงให้เลี้ยวขวาไปได้

(3) ถ้าจะเลี้ยวอ้อมวงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถอ้อมไปทางซ้ายของวงเวียนหรือเกาะนั้น

ในกรณีตาม (1) และ (2) ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังและต้องหยุดให้ทางแก่ผู้ที่กำลังข้ามทางและรถที่กำลังผ่านทางร่วมทางแยกจากทางด้านอื่นก่อน เว้นแต่ในกรณีที่มียอดเลี้ยวซ้ายและเลี้ยวขวาพร้อมกัน ให้รถเลี้ยวซ้ายให้ทางแก่รถเลี้ยวขวาก่อน

มาตรา 52 ในทางเดินรถที่สวนกันได้ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถในเมื่อมีรถอื่นสวนหรือตามมาในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

ถ้าการกลับรถในทางเดินรถที่สวนกันได้จะเป็นการกีดขวางการจราจร ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถในทางเดินรถนั้น

มาตรา 53 ห้ามผู้ขับขี่

(1) เลี้ยวรถหรือกลับรถ ในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายห้ามเลี้ยวขวา ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามกลับรถ

(2) กลับรถที่เขตปลอดภัย ที่คับขัน บนสะพาน หรือในระยะหนึ่งร้อยเมตร จากทางราบของเชิงสะพาน

(3) กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้

หมวด 4 การหยุดรถและจอดรถ

มาตรา 54 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 ก่อนที่จะหยุดรถหรือจอดรถในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะหยุดรถหรือจอดรถได้เมื่อผู้ขับขี่เห็นว่าปลอดภัย และไม่เป็นการกีดขวางการจราจร

ผู้ขับขี่ต้องจอดรถทางด้านซ้ายของทางเดินรถ และจอดรถให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดกับขอบทางหรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกินสี่สิบห้าเซนติเมตร หรือจอดรถตามทิศทางหรือด้านหนึ่งด้านใดของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้ แต่ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถในลักษณะดังกล่าวในเวลาที่กำหนดให้ใช้ช่องเดินรถประจำทางนั้น

มาตรา 55 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดรถ

- (1) ในช่องเดินรถ เว้นแต่หยุดชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถในกรณีที่ไม่มีช่องเดินรถประจำทาง
- (2) บนทางเท้า
- (3) บนสะพานหรือในอุโมงค์
- (4) ในทางร่วมทางแยก
- (5) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามหยุดรถ
- (6) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ
- (7) ในเขตปลอดภัย

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับขี่ซึ่งจำเป็นต้องหยุดรถเพราะมีสิ่งกีดขวางอยู่ในทางเดินรถ หรือเครื่องยนต์หรืออุปกรณ์ของรถขัดข้องหรือในกรณีที่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

มาตรา 56 ในกรณีที่เครื่องยนต์หรืออุปกรณ์ของรถขัดข้องจนต้องจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าจำเป็นต้องจอดรถอยู่ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจอดรถในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจร และต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 57 เว้นแต่จะได้มีบทบัญญัติ กฎ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถ

- (1) บนทางเท้า
- (2) บนสะพานหรือในอุโมงค์
- (3) ในทางร่วมทางแยก หรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก
- (4) ในทางข้าม หรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม
- (5) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ
- (6) ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง
- (7) ในระยะสิบเมตรจากที่ตั้งสัญญาณจราจร
- (8) ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน
- (9) ช้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว
- (10) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ หรือในระยะห้าเมตรจากปากทางเดินรถ
- (11) ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือในระยะสิบเมตรนับจากปลายสุดของเขตปลอดภัยทั้งสองข้าง
- (12) ในที่คับขัน
- (13) ในระยะสิบห้าเมตรก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทาง และเลยเครื่องหมายไปอีกสามเมตร
- (14) ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์
- (15) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

มาตรา 58 การจอดรถในทางเดินรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจอยู่ควบคุมรถนั้น ผู้ขับขี่ต้องหยุดเครื่องยนต์และห้ามล้อรถนั้นไว้

การจอดรถในทางเดินรถที่เป็นทางลาดหรือชัน ผู้ขับขี่ต้องหันล้อหน้าของรถเข้าขอบทาง

มาตรา 59 เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ สั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายรถที่หยุดหรือจอดอยู่ อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้พ้นจากการกีดขวางการจราจรได้

ในกรณีที่ผู้ขับขี่ไม่อยู่ หรืออยู่แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจเคลื่อนย้ายรถนั้นได้

มาตรา 60 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถนอกเขตเทศบาล ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถหรือจอดรถ ณ ที่ซึ่งผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นจะเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

มาตรา 61 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถที่จอดในทางเดินรถได้ โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางต้องเปิดไฟหรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 62 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่าน ถ้าปรากฏว่า

- (1) มีเครื่องหมายหรือสัญญาณระวางรถไฟแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- (2) มีสิ่งปิดกั้นหรือมีเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- (3) มีเสียงสัญญาณของรถไฟหรือรถไฟกำลังแล่นผ่านเข้ามาใกล้ อาจเกิดอันตรายในเมื่อจะขับรถผ่านไป

ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถให้ห่างจากรถไฟไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อรถไฟผ่านไปแล้วและมีเครื่องหมายหรือสัญญาณให้รถผ่านได้ ผู้ขับขี่จึงจะขับรถผ่านไป

มาตรา 63 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่านไม่ว่าจะมีเครื่องหมายระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นไม่มีสัญญาณระวางรถไฟหรือสิ่งปิดกั้น ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถห่างจากทางรถไฟในระยะไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงจะขับรถผ่านไป

มาตรา 64 ในขณะที่ผู้ขับขี่รถโรงเรียนหยุดรถในทางเดินรถเพื่อรับส่งนักเรียนขึ้นหรือลงให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นตามมาในทิศทางเดียวกันหรือสวนกันกับรถโรงเรียนใช้ความระมัดระวังและลดความเร็วของรถ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงให้ขับรถผ่านไป

ลักษณะ 4

การใช้ทางเดินรถที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทาง

มาตรา 65 เมื่อเจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศกำหนดให้ช่องเดินรถใดเป็นช่องเดินรถประจำทาง ผู้ขับขี่รถโดยสารประจำทางและรถบรรทุกทุกคนโดยสารตามประเภทที่อธิบดีกำหนดซึ่งอยู่ในระหว่างรับส่งหรือบรรทุกทุกคนโดยสาร ต้องขับขี่รถภายในช่องเดินรถประจำทาง และจะขับหรือออกนอกช่องเดินรถประจำทางได้เมื่อมีสิ่งกีดขวางอยู่ในช่องเดินรถประจำทางนั้น หรือเมื่อต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่

รถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทใดจะต้องเดินในช่องเดินรถประจำทาง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการประกาศกำหนดให้ช่องเดินรถใดเป็นช่องเดินรถประจำทางตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเวลาการใช้ช่องเดินรถประจำทางไว้ด้วยก็ได้

กรณีจำเป็นเกี่ยวกับการจราจร เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจประกาศให้รถบรรทุกคนโดยสารประเภทหนึ่งประเภทใดที่อธิบดีกำหนดตามวรรคสอง จะต้องเดินในช่องเดินรถประจำทางในทางสายใดตอนใดก็ได้

มาตรา 66 ห้ามผู้ขับขี่รถอื่นนอกจากรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด ขับรถในช่องทางประจำทาง เว้นแต่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ 5

ข้อกำหนดเกี่ยวกับความเร็วของรถ

มาตรา 67 ผู้ขับขี่ต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือตามเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ในทาง

เครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดอัตราความเร็วขึ้นสูงหรือขึ้นต่ำก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 68 ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถ ให้รถอื่นแซงหรือผ่านขึ้นหน้า จอดรถ หยุดรถ หรือกลับรถ ต้องลดความเร็วของรถ

มาตรา 69 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถบนเนินเขา บนสะพาน ที่เชิงสะพาน ที่แคบ ทางโค้ง ทางลาด ที่คับขัน หรือที่มีหมอก ฝน ฝุ่น หรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตร ต้องลดความเร็วของรถในลักษณะที่จะให้เกิดความปลอดภัย

มาตรา 70 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถเข้าใกล้ทางร่วมทางแยก ทางข้าม เส้นให้รถหยุด หรือวงเวียน ต้องลดความเร็วของรถ

ลักษณะ 6

การขับรถผ่านทางร่วมทางแยกหรือวงเวียน

มาตรา 71 ภายใต้บังคับมาตรา 21 และมาตรา 26 เมื่อผู้ขับขี่ขับรถมาถึงทางร่วมทางแยก ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติดังนี้

(1) ถ้ามีรถอื่นอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถในทางร่วมทางแยกนั้นผ่านไปก่อน

(2) ถ้ามาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกันและไม่มีรถอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถที่อยู่ทางด้านซ้ายของตนผ่านไปก่อน เว้นแต่ในทางร่วมทางแยกใดมีทางเดินรถทางเอกตัดผ่านทางเดินรถทางโท ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเอกมีสิทธิขับผ่านไปก่อน

มาตรา 72 ทางเดินรถทางเอกได้แก่ทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศและติดตั้งเครื่องหมายจราจร แสดงว่าเป็นทางเดินรถทางเอก

ทางเดินรถอื่นนอกจากทางเดินรถทางเอกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นทางเดินรถทางโท

มาตรา 73 ในกรณีที่วงเวียนใดได้ติดตั้งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรนั้น

ถ้าไม่มีสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามวรรคหนึ่ง เมื่อผู้ขับขี่ขับรถมาถึงวงเวียน ต้องให้สิทธิแก่ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอยู่ในวงเวียนทางด้านขวาของตนขับผ่านไปก่อน

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือความสะดวก ในการจราจรจะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

มาตรา 74 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถออกจากทางส่วนบุคคลหรือทางเดินรถในบริเวณอาคาร เมื่อจะขับรุดผ่านหรือเลี้ยวสู่ทางเดินรถที่ติดผ่าน ต้องหยุดรถเพื่อให้รถที่กำลังผ่านทางหรือรถที่กำลังแล่นอยู่ในทางเดินรถผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงขับรุดต่อไปได้

ลักษณะ 17

เบ็ดเตล็ด

มาตรา 120 ห้ามผู้ขับขี่ขับรถถอยหลังในลักษณะที่ไม่ปลอดภัย หรือเป็นการกีดขวางการจราจร

มาตรา 121 ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องนั่งครอบบนอาานที่จัดไว้ สำหรับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นั่ง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนให้บรรทุกคนโดยสารได้ คนโดยสารจะต้องนั่งซ้อนท้ายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และนั่งบนอาานที่จัดไว้สำหรับคนโดยสารหรือนั่งในที่นั่งพ่วงข้าง

มาตรา 122 ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อป้องกันอันตรายในขณะที่ขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์

ลักษณะและวิธีการใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรา ๑๑๖ มิให้ใช้บังคับแก่ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือ
ลัทธิศาสนาอื่นใดที่ใช้ผ้าโพกศีรษะตามประเพณีนิยมนั้น หรือบุคคลใดที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๓ ห้ามผู้ขับขี่รถยนต์ยอมให้ผู้อื่นที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งคนขับรถยนต์
เกินสองคน

มาตรา ๑๒๔ ห้ามคนโดยสารกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ผู้ขับขี่มองไม่เป็น
ทางด้านหน้าหรือด้านข้างของรถได้โดยสะดวกในขณะที่ขับขี่รถ หรือในลักษณะที่เป็นการกีดขวาง
การควบคุมบังคับรถ

มาตรา ๑๒๕ การขับรถผ่านทางแคบระหว่างภูเขาหรือระหว่างเนินหรือการขับรถในทาง
เดินรถบนภูเขาหรือบนเนิน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ชิดขอบทางด้านซ้าย และเมื่อถึงทางโค้งผู้ขับขี่
ต้องใช้เสียงสัญญาณเพื่อเตือนรถอื่นที่อาจสวนมา

มาตรา ๑๒๖ ห้ามผู้ขับขี่ใช้เกียร์ว่างหรือเหยียบคลัทช์ ในขณะที่ขับรถลงตามทางลาด
หรือไหล่เขา

มาตรา ๑๒๗ ห้ามผู้ขับขี่รถ

- (๑) ตามหลังรถฉุกเฉินซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่ในระยะต่ำกว่าห้าสิบเมตร
- (๒) ผ่านเข้าไปหรือจอดในบริเวณเขตปฏิบัติการดับเพลิง
- (๓) ทับสายสูบลมดับเพลิงที่ไม่มีเครื่องป้องกันสายสูบ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงซึ่งปฏิบัติหน้าที่
ตามหน้าที่ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากเจ้าหน้าที่ดับเพลิงซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๑๒๘ ห้ามผู้ใดวาง เท หรือทิ้ง เศษแก้ว ตะปู ลวด น้ำมันหล่อลื่น กระป๋องหรือ
สิ่งอื่นใด หรือกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางอันอาจทำให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ยาน
พาหนะหรือบุคคล หรือเป็นการกีดขวางการจราจร

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดรู้ว่ามีสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามมาตรา ๑๒๘ อันอยู่ในความดูแลของตน ตก หก
หรือไหลอยู่บนทาง ผู้นั้นต้องจัดการเก็บกวาดของดังกล่าวออกจากทางทันที

มาตรา ๑๓๐ ห้ามผู้ใดเผา หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ภายในระยะห้าร้อยเมตรจาก
ทางเดินรถ เป็นเหตุให้เกิดควันหรือสิ่งอื่นใดในลักษณะที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรใน
ทางเดินรถนั้น

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดเคลื่อนย้ายรถที่ชำรุดหรือหักพังออกจากทาง ผู้นั้นต้องจัดการเก็บสิ่ง
ของที่ตกลงอันเนื่องมาจากความชำรุดหรือหักพังของรถออกจากทางทันที

มาตรา ๑๓๒ ในขณะที่ใช้รถโรงเรียนรับส่งนักเรียน เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่รถโรงเรียนต้อง
จัดให้มีข้อความ “รถโรงเรียน” ขนาดสูงของตัวอักษรไม่น้อยกว่าสิบห้าเซนติเมตร ติดอยู่ด้าน
หน้าและด้านหลังของรถ

ถ้ารถโรงเรียนมีไฟสัญญาณสีแดงปิดเปิดเป็นระยะ ติดไว้ด้านหน้าและด้านหลังของรถ เพื่อให้รถที่สวนมาหรือตามหลังเห็นได้โดยชัดเจน เมื่อนำรถนั้นไปในทางโดยไม่ได้ใช้รับส่งนักเรียนให้คงใช้ไฟสัญญาณสีแดงและต้องปิดคลุมข้อความว่า “รถโรงเรียน”

มาตรา 133 รถที่เข้าขบวนแห่ต่างๆ หรือรถที่นำมาใช้เฉพาะเพื่อการโฆษณาสินค้าหรือมหรสพ ที่แห่หรือโฆษณาไปตามทาง จะต้องรับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร เว้นแต่ขบวนแห่หรือการโฆษณานั้นเป็นของทางราชการ

รถที่ใช้โฆษณาสินค้าหรือมหรสพดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าขบวนแห่ที่รับอนุญาตแล้ว และในการอนุญาตนั้นได้ระบุรถที่วานี้ไว้ด้วยแล้ว รถนั้นไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต

มาตรา 134 ห้ามมีการแข่งรถในทาง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ จากเจ้าพนักงานจราจร

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2522)

ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

ข้อ 1 รถทุกชนิดที่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ต้องมีโคมไฟตามประเภทและลักษณะที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ข้อ 2 รถยนต์

ข้อ 3 รถจักรยานยนต์ต้องมีโคมไฟหน้ารถและโคมไฟท้ายรถ ดังต่อไปนี้

(1) โคมไฟหน้ารถ มี 2 ประเภท คือ

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล ให้ติดหน้ารถหนึ่งดวง สูงจากพื้นทางราบถึงจุดศูนย์กลาง ดวงโคมไม่น้อยกว่า 0.60 เมตร แต่ไม่เกิน 1.35 เมตร ใช้ไฟแสงขาวมีกำลังไฟไม่เกิน 50 วัตต์ มีแสงสว่างให้เห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 100 เมตร และศูนย์รวมแสงต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบ และไม่เอียงไปทางขวา

(ข) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ ให้ติดหน้ารถหนึ่งดวงในระดับเดียวกันกับโคมไฟแสงพุ่งไกล ใช้ไฟแสงขาวมีกำลังไฟเท่ากับโคมไฟแสงพุ่งไกล มีแสงสว่างเห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 30 เมตร ศูนย์รวมแสงต้องอยู่ต่ำกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบไม่น้อยกว่า 2 องศา หรือ 0.20 เมตร ในระยะ 7.50 เมตร และไม่เอียงไปทางขวา

โคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำจะรวมอยู่ในดวงเดียวกันก็ได้

(2) โคมไฟท้ายรถ มี 3 ประเภท คือ

(ก) โคมไฟท้าย ให้ติดตั้งอย่างน้อยหนึ่งดวง ใช้ไฟแสงแดงและมีแสงสว่างสามารถมองเห็นได้จากระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร

(ข) โคมไฟหยุด ให้ติดตั้งอย่างน้อยหนึ่งดวง ใช้ไฟแสงแดงและมีแสงสว่างสามารถมองเห็นได้จากระยะไม่น้อยกว่า 30 เมตร

(ค) โคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ให้ติดตั้งอย่างน้อยหนึ่งดวง ใช้ไฟสีขาวส่องที่ป้ายทะเบียนรถ มีแสงสว่างสามารถมองเห็นเครื่องหมายตัวอักษรและตัวเลขได้ชัดเจน จากระยะไม่น้อยกว่า 20 เมตร แต่ต้องมีที่บังไม่ให้แสงพุ่งออกไปท้ายรถ

โคมไฟท้ายรถ โคมไฟหยุด และโคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ต้องส่องสว่างพร้อมกับโคมไฟหน้ารถ เว้นแต่โคมไฟหยุดต้องส่องสว่างเมื่อใช้ห้ามล้อเท้า

ข้อ 4 รถพ่วงรถยนต์ ให้มีโคมไฟท้ายรถซึ่งมีจำนวนและลักษณะตามข้อ 2 (2)

ข้อ 5 รถพ่วงข้างของจักรยานยนต์ ให้มีโคมไฟแสงขาวแดงหนึ่งดวง ติดไว้ข้างนอกสุดของตัวถังรถพ่วงข้างด้านนอก โดยให้แสงขาวส่องไปข้างหน้าและแสงแดงส่องไปข้างหลัง

ข้อ 13 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน สัตว์ รถ หรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดเจนแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ใช้โคมไฟแสงพุ่งไกลเมื่อไม่มีรถสวนมา

(2) ใช้โคมไฟแสงพุ่งต่ำเมื่อมีรถสวนมา

(3) ในกรณีที่รถมีโคมไฟแสงพุ่งไกลหรือโคมไฟแสงพุ่งต่ำ ติดห่างจากด้านข้างสุดของรถเกิน 0.40 เมตร ต้องใช้โคมไฟเล็กในเวลาขับรถด้วย

(4) ในกรณีที่ขับขึ้นรถจักรยาน ต้องบังคับแสงของโคมไฟหน้ารถให้ส่องตรงไปข้างหน้าให้เห็นเส้นทางได้ในระยะไม่น้อยกว่า 15 เมตร และอยู่ในระดับต่ำกว่าสายตาของผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมา

(5) ในกรณีที่บรรทุกของยื่นล้ำออกนอกตัวรถ ต้องใช้โคมไฟแสงแดงติดไว้ที่ปลายสุดของส่วนที่ยื่นออกไปด้วย

ข้อ 14 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถ ที่จอดในทางเดินรถได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ให้ผู้ขับขี่ซึ่งจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ใช้โคมไฟเล็ก โคมไฟท้าย และโคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ในกรณีที่จอดรถอยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(2) ใช้โคมไฟเล็ก โคมไฟท้าย และโคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ในกรณีที่จอดรถยนต์

(3) ใช้โคมไฟที่ติดไว้ด้านข้างของตัวถังของตัวถังรถ ในกรณีที่เป็นรถพ่วง รถจักรยายนยนต์ หรือรถที่ลากเช็นด้วยกำลังคนหรือสัตว์ หรืออย่างอื่น

**กฎกระทรวง
ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2522)**

ข้อ 3 การบรรทุกของหรือคนไม่รวมผู้ขับขี่ ให้บรรทุกได้ไม่เกินอัตราต่อไปนี้

(1) รถจักรยายนยนต์ ให้บรรทุกได้ไม่เกิน 50 กิโลกรัม หรือบรรทุกคนได้ไม่เกินจำนวนที่นั่ง แต่ให้นั่งซ้อนท้ายได้เพียงคนเดียว

(2) รถจักรยายนต์ที่มีพ่วงข้าง ให้บรรทุกได้ไม่เกิน 150 กิโลกรัม หรือบรรทุกคนได้ไม่เกินจำนวนที่นั่ง

**กฎกระทรวง
ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2522)**

ข้อ 1 ในกรณีปกติ ให้กำหนดความเร็วสำหรับรถ ดังต่อไปนี้

(1) สำหรับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกเกิน 1,200 กิโลกรัมหรือรถบรรทุกคนโดยสาร ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยาหรือเขตเทศบาลไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร

(2) สำหรับรถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) ขณะที่ลากจูงรถพ่วงรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักรถ รวมทั้งน้ำหนักบรรทุกเกิน 1,200 กิโลกรัม หรือรถยนต์สามล้อให้ขับในกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาลไม่เกินชั่วโมงละ 45 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร

(3) สำหรับรถยนต์อื่นที่นอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) หรือ (2) หรือรถจักรยายนต์ ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตรหรือนอกเขตดังกล่าว ให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 90 กิโลเมตร

ข้อ 2 ในเขตทางที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตราย หรือเขตให้ขับรถช้า ๆ ให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควร

ข้อ 3 ในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ให้ขับไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดไว้

ข้อกำหนดกรมตำรวจ
เรื่อง สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจรและความหมายของสัญญาณจราจร
และเครื่องหมายจราจร

ข้อ 1 ให้ใช้สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร ตามแบบที่กำหนดโดยภาพตัวอย่าง ทำข้อกำหนดนี้ทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป ส่วนสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรแบบเก่าที่ใช้อยู่ก่อนวันประกาศ และยังมีได้เปลี่ยนแปลงเป็นแบบใหม่ ก็ให้ใช้ได้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้เปลี่ยนเป็นแบบใหม่ตามข้อกำหนดนี้

ข้อ 2 สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจร และความหมายของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรตามข้อกำหนดนี้ ให้ใช้ในเขตทางตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกทั่วราชอาณาจักร

สัญญาณจราจร

ข้อ 3 สัญญาณไฟจราจร หมายถึง สัญญาณจราจรที่ใช้ควบคุมการจราจรโดยโคมสัญญาณไฟจราจร ประกอบด้วยดวงโคมอย่างน้อยสามดวง สัญญาณไฟจราจรสีแดงอยู่ตอนบน สัญญาณไฟจราจรสีเหลืองอำพันอยู่ตอนกลาง และสัญญาณไฟจราจรสีเขียวอยู่ตอนล่าง ในบางกรณีอาจมีโคมสัญญาณไฟจราจรลูกศรสีเขียวประกอบด้วย โคมสัญญาณไฟจราจรโดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 200 มิลลิเมตร โคมสัญญาณไฟจราจรลูกศรสีเขียว โดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 300 มิลลิเมตร สัญญาณไฟจราจรให้ติดตั้งบนเสาในลักษณะที่สามารถมองเห็นได้โดยชัดเจนในแต่ละทิศทางของการจราจรต้องมีสัญญาณไฟจราจรอย่างน้อย 2 ชุด ชุดแรกติดตั้งบนขอบทางด้านซ้ายมือใกล้ทางแยก ในกรณีทางนั้นๆ มีช่องทางเดินรถหลายช่องทางจะติดตั้งสัญญาณไฟจราจรบนเกาะกลางทางเพิ่มขึ้นก็ได้ ชุดที่สองติดตั้งบนเกาะกลางทาง หรือเกาะกลางทางฝั่งตรงข้ามของทางแยกนั้น

ข้อ 4 สัญญาณด้วยมือและแขนของพนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึงสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้า

ข้อ 5 สัญญาณนกหวีด หมายถึงสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยเสียงสัญญาณนกหวีด

เครื่องหมายจราจร

ข้อ 6 เครื่องหมายจราจร แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

- (1) เครื่องหมายจราจรชนิดแผ่นป้ายทำด้วยแผ่นโลหะ หรือไม้ หรือวัตถุอื่นที่แทนกันได้
- (2) เครื่องหมายจราจรบนผิวทาง ขอบทาง ขอบวงเวียน เสา หลัก ราว สะพาน กำแพง รั้ว และอื่น ๆ โดยใช้สี หมดโลหะ กระเบื้องเคลือบ หรือวัตถุอื่นที่แทนกันได้ ทา ตอก หรือฝังไว้

ข้อ 7 เครื่องหมายจราจรตามข้อ 6 (1) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- (1) ประเภทบังคับ ได้แก่เครื่องหมายกำหนด บังคับ ห้ามหรือจำกัดบางประการ เพื่อบังคับการจราจรในทาง
- (2) ประเภทเตือน ได้แก่เครื่องหมายเตือนให้ผู้ใช้อย่างระมัดระวังอันตราย ตามความหมายในแผ่นเครื่องหมายนั้น ๆ

เครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ

ข้อ 8 ให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายแห่งเครื่องหมายนั้น ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) เครื่องหมาย “หยุด” หมายความว่า รถทุกชนิดต้องหยุดให้รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่ใช่การกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความระมัดระวัง (บ.1)

(บ.1)

- (2) เครื่องหมาย “ให้ทาง” หมายความว่า รถทุกชนิดต้องระมัดระวังและให้ทางแก่รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่ใช่การกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปด้วยความระมัดระวัง (บ.2)

(บ.2)

- (3) เครื่องหมาย “หยุดตรวจ” หมายความว่า ให้ผู้ขับรถหยุดรถที่เครื่องหมายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจและเคลื่อนรถต่อไปได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแล้วเท่านั้น (บ.3)

(บ.3)

(บ.4)

- (4) เครื่องหมาย “ห้ามเข้า” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดเข้าไปในทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.4)

(บ.5)

- (5) เครื่องหมาย “ห้ามเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ห้ามเลี้ยวรถไปทางซ้าย (บ.5)

(บ.6)

- (6) เครื่องหมาย “ห้ามเลี้ยวขวา” หมายความว่า ห้ามเลี้ยวรถไปทางขวา (บ.6)

(บ.7)

- (7) เครื่องหมาย “ห้ามกลับรถ” หมายความว่า ห้ามกลับรถไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.7)

(บ.8)

- (8) เครื่องหมาย “ห้ามแซง” หมายความว่า ห้ามขับรถแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.8)

(บ.9)

- (9) เครื่องหมาย “ห้ามรถบรรทุกหนักแซง” หมายความว่า ห้ามขับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักมากแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.9)

(บ.10)

- (10) เครื่องหมาย “ห้ามรถยนต์” หมายความว่า ห้ามรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.10)

(บ.11)

- (11) เครื่องหมาย “ห้ามรถบรรทุก” หมายความว่า ห้ามรถบรรทุกทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.11)

(บ.12)

- (12) เครื่องหมาย “ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตร” หมายความว่า ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตรทุกชนิด ผ่านเข้าไปเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.12)

(บ.13)

(13) เครื่องหมาย “ห้ามรถพ่วง” หมายความว่า ห้ามรถพ่วงทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.13)

(บ.14)

(14) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยานยนต์” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.14)

(บ.15)

(15) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยาน” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.15)

(บ.16)

(16) เครื่องหมาย “ห้ามรถสามล้อ” หมายความว่า ห้ามรถสามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.16)

(บ.17)

(17) เครื่องหมาย “ห้ามรถยนต์สามล้อ” หมายความว่า ห้ามรถยนต์สามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.17)

(บ.18)

(18) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.18)

(บ.19)

(19) เครื่องหมาย “ห้ามรถจักรยาน รถมอเตอร์ไซด์ และรถจักรยานยนต์” หมายความว่า ห้ามรถจักรยาน รถมอเตอร์ไซด์ และรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.19)

(บ.20)

(20) เครื่องหมาย “ห้ามล้อเลื่อนลากเข็น” หมายความว่า ห้ามเฉพาะล้อเลื่อนลากเข็นผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.20)

(บ.21)

(21) เครื่องหมาย “ห้ามเกวียน” หมายความว่า ห้ามเกวียนทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.21)

(บ.22)

- (22) เครื่องหมาย “ห้ามคน” หมายความว่า ห้ามคนผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.22)

(บ.23)

- (23) เครื่องหมาย “ห้ามใช้เสียง” หมายความว่า ห้ามใช้เสียงสัญญาณ หรือทำให้เกิดเสียง ที่ก่อการรบกวนด้วยประการใด ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.23)

(บ.24)

- (24) เครื่องหมาย “ห้ามรถหนักเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนด หรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดไว้เป็น “ตัน” ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้น ๆ เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.24)

(บ.25)

- (25) เครื่องหมาย “ห้ามรถกว้างเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดที่มีขนาดกว้างเกินกำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้น ๆ เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.25)

(บ.26)

- (26) เครื่องหมาย “ห้ามรถสูงเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิด ที่มีความสูงรวมทั้งของที่บรรทุกเกินกว่ากำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งหรืออุโมงค์เครื่องหมาย (บ.26)

(บ.27)

- (27) เครื่องหมาย “ห้ามรถยาวเกินกำหนด” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดที่มีขนาดยาวเกินกำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้น ๆ เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.27)

(บ.28)

- (28) เครื่องหมาย “จำกัดความเร็ว” หมายความว่า ห้ามผู้ขับรถทุกชนิดใช้ความเร็วเกินกว่าที่กำหนดเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามจำนวนตัวเลขในแผ่นเครื่องหมายนั้น ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมายจนกว่าจะพ้นที่สุดระยะที่จำกัดความเร็วนั้น (บ.28)

(บ.29)

- (29) เครื่องหมาย “**สุดเขตจำกัดความเร็ว**” หมายความว่า ผู้ขับรถทุกชนิดจะใช้ความเร็วเกินกว่าที่กำหนดเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามจำนวนตัวเลขในแผ่นเครื่องหมายนั้น ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมายนั้นได้แต่ไม่เกินความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวง(บ.29)

(บ.30)

- (30) เครื่องหมาย “**ห้ามจอดรถ**” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.30)

(บ.31)

- (31) เครื่องหมาย “**ห้ามหยุดรถ**” หมายความว่า ห้ามหยุดรถทุกชนิดในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.31)

(บ.32)

- (32) เครื่องหมาย “**ห้ามจอดรถในวันดี**” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในวันดี ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.32)

(บ.33)

- (33) เครื่องหมาย “**ห้ามจอดรถในวันคู่**” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในวันคู่ ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.33)

(บ.34)

- (34) เครื่องหมาย “**ให้รถสวนทางมาก่อน**” หมายความว่า ให้ผู้ขับรถทุกชนิดหยุดรถตรงเครื่องหมาย เพื่อให้รถที่กำลังแล่นสวนทางมาก่อน ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรอถัดต่อกันมาตาม เมื่อรถที่สวนทางมาได้ผ่านไปหมดแล้ว จึงให้รถที่หยุดรอตามเครื่องหมายนี้เคลื่อนไปได้ (บ.34)

(บ.35)

- (35) เครื่องหมาย “**ห้ามรถบรรทุกทุกหนักใช้ช่องเดินรถที่กำหนด**” หมายความว่า ห้ามรถบรรทุกทุกหนักใช้ช่องเดินรถที่กำหนดในแผ่นเครื่องหมายในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย (บ.35)

(บ.36)

- (36) เครื่องหมาย “**ให้รถตรงไป**” หมายความว่า ให้ขับรถตรงไป ห้ามไปทางซ้าย หรือไปทางขวา (บ.36)

(บ.37)

(37) เครื่องหมาย “ให้ชิดซ้าย” หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเครื่องหมาย (บ.37)

(บ.38)

(38) เครื่องหมาย “ให้ชิดขวา” หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านขวาของเครื่องหมาย (บ.38)

(บ.39)

(39) เครื่องหมาย “ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย” หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว ห้ามเลี้ยวขวา หรือตรงไป (บ.39)

(บ.40)

(40) เครื่องหมาย “ทางเดินรถทางเดียวไปทางขวา” หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางขวาทางเดียว ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือตรงไป (บ.40)

(บ.41)

(41) เครื่องหมาย “ให้เลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว ห้ามเลี้ยวขวาหรือตรงไป (บ.41)

(บ.42)

(42) เครื่องหมาย “ให้เลี้ยวขวา” หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางขวาแต่ทางเดียว ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือตรงไป (บ.42)

(บ.43)

(43) เครื่องหมาย “ให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา” หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายหรือไปทางขวา ห้ามตรงไป (บ.43)

(บ.44)

(44) เครื่องหมาย “ให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา” หมายความว่า ให้ขับรถไปทางซ้ายหรือไปทางขวาของเครื่องหมายห้ามตรงไป (บ.44)

(บ.45)

(45) เครื่องหมาย “วงเวียน” หมายความว่า ให้รถทุกชนิดเดินวนทางซ้ายของวงเวียนและรถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางร่วมบริเวณวงเวียนต้องหยุดให้สิทธิแก่รถที่แล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนผ่านไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่อยู่ในเขตทางรอบบริเวณวงเวียน (บ.45)

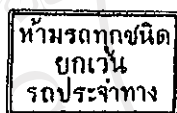
(บ.46)

- (46) เครื่องหมาย “เริ่มช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งเครื่องหมาย เป็นบริเวณเริ่มต้นของช่องเดินรถประจำทาง ห้ามรถอื่นนอกจากรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด เข้าไปในช่องเดินรถประจำทางภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนด (บ.46)

(บ.47)

- (47) เครื่องหมาย “ช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งเครื่องหมายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถประจำทาง ห้ามรถอื่นนอกจากรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด ใช้ช่องเดินรถประจำทางภายในระยะเวลาที่กำหนด (บ.47)

(บ.48)

- (48) เครื่องหมาย “ห้ามเข้ายกเว้นรถที่กำหนด” หมายความว่า ห้ามนำรถไปในทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย ยกเว้นรถที่ได้กำหนดไว้ในป้ายประกอบเครื่องหมายนั้น (บ.48)

เครื่องหมายจราจรประเภทเตือน

ข้อ 9 เครื่องหมายประเภทนี้ใช้ติดตั้งในเขตทางที่อาจเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุขึ้นได้ เพื่อป้องกันอันตรายหรืออุบัติภัยดังกล่าว ให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายแห่งเครื่องหมายนั้น ๆ ดังต่อไปนี้

(ต.1)

- (1) เครื่องหมาย “ทางโค้งซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งไปทางซ้ายให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.1)

(ต.2)

- (2) เครื่องหมาย “ทางโค้งขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งไปทางขวาให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.2)

(ต.3)

- (3) เครื่องหมาย “ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.3)

(ต.4)

- (4) เครื่องหมาย “ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.4)

(ต.5)

- (5) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับเริ่มซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งไปทางซ้ายแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.5)

(ต.6)

- (6) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับเริ่มขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งไปทางขวาแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.6)

(ต.7)

- (7) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางซ้ายแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.7)

(ต.8)

- (8) เครื่องหมาย “ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งรัศมีแคบไปทางขวาแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง (ต.8)

(ต.9)

- (9) เครื่องหมาย “ทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มคดไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.9)

(ต.10)

- (10) เครื่องหมาย“ทางคดเคี้ยวเริ่มขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มคดไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง (ต.10)

(ต.11)

- (11) เครื่องหมาย “ทางโทตัดทางเอก” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทตัด ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.11)

(ต.12)

- (12) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.12)

(ต.13)

- (13) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.13)

(ต.14)

- (14) เครื่องหมาย“ทางโทแยกทางเอกเยื้องกันเริ่มซ้าย” หมายความว่าทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางซ้ายและหลังจากนั้นมีทางโทแยกไปทางขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.14)

(ต.15)

- (15) เครื่องหมาย“ทางโทแยกทางเอกเยื้องกันเริ่มขวา” หมายความว่าทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางขวา และหลังจากนั้นมีทางโทแยกไปทางซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.15)

(ต.16)

- (16) เครื่องหมาย“ทางโทเชื่อมทางเอกจากซ้าย”หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.16)

(ต.17)

- (17) เครื่องหมาย“ทางโทเชื่อมทางเอกจากขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.17)

(ต.18)

- (18) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางซ้ายรูปตัววาย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกจากทางเอกไปทางซ้ายเป็นรูปตัววาย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.18)

(ต.19)

- (19) เครื่องหมาย “ทางโทแยกทางเอกทางขวารูปตัววาย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางโทแยกจากทางเอกไปทางขวาเป็นรูปตัววาย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง (ต.19)

(ต.20)

- (20) เครื่องหมาย “ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและไม่มีเครื่องกั้นทาง ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และสังเกตดูรถไฟทางขวาและทางซ้าย ถ้ามีรถไฟกำลังจะผ่านมาให้หยุดรถให้ห่างจากรถไฟอย่างน้อย 5 เมตร แล้วรอคอยจนกว่ารถไฟนั้นผ่านพ้นไปแล้วปลอดภัยแล้วจึงเคลื่อนรถต่อไปได้ ห้ามขับรถตัดหน้ารถไฟในระยะที่อาจจะเกิดอันตรายได้เป็นอันตราย (ต.20)

(ต.21)

- (21) เครื่องหมาย “ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและมีรั้วหรือมีเครื่องกั้นทาง ก่อนที่จะขับรถผ่านเครื่องหมายนี้ ให้ขับรถให้ช้าลงและพร้อมที่จะหยุดรถได้เมื่อมีเสียงสัญญาณของเจ้าหน้าที่ตั้งขึ้น หรือเจ้าหน้าที่ได้กั้นทาง หรือมีเครื่องกั้นทางปิดกั้น ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรถติดต่อมาตามลำดับ เมื่อเปิดเครื่องกั้นทางแล้วให้รถที่หยุดรอเคลื่อนตามกันไป (ต.21)

(ต.22)

- (22) เครื่องหมาย “สัญญาณจราจร” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสัญญาณไฟจราจร ให้ขับรถให้ช้าลงและพร้อมที่จะปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร (ต.22)

- (23) เครื่องหมาย “ทางแคบลงทั้งสองด้าน” หมายความว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถ

(ต.23)

ให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น ขณะที่รถผ่านทางแคบผู้
ขับรถจะต้องระมัดระวังมิให้รถชนหรือเสียดสีกัน (ต.23)

(ต.24)

(24) เครื่องหมาย “ทางแคบด้านซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้า
ด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลง
และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น (ต.24)

(ต.25)

(25) เครื่องหมาย “ทางแคบด้านขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้า
ด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลง
และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น (ต.25)

(ต.26)

(26) เครื่องหมาย “ทางคู่ข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะเป็น
ทางคู่กันเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรออกเป็นสองทาง ไปทาง
หนึ่งมา ทางหนึ่ง ให้ขับรถชิดไปทางด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง
(ต.26)

(ต.27)

(27) เครื่องหมาย “สิ้นสุดทางคู่” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทาง
รวมที่ไม่มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจร ให้ขับรถให้ช้าลงและ
ชิดด้านซ้ายของทาง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น (ต.27)

(ต.28)

(28) เครื่องหมาย “ช่องทางจราจรปิด” หมายความว่า ช่องทางจราจร
ข้างหน้าจะปิด งดการสัญจรในช่องทางตามความหมายในเครื่อง
หมาย ให้ผู้ขับรถเปลี่ยนใช้ช่องทางที่เหลืออยู่ ด้วยความระมัดระวัง
(ต.28)

(ต.29)

(29) เครื่องหมาย “วงเวียนข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะ
เป็นทางแยกมีวงเวียน ให้ขับรถให้ช้าลงและขับรถเข้าสู่วงเวียนด้วย
ความระมัดระวัง (ต.29)

(ต.30)

- (30) เครื่องหมาย “สะพานแคบ” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสะพานแคบรถเดินหลีกกันไม่ได้ ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนมาจากอีกฟากหนึ่งของสะพาน ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดตั้งอยู่ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้นๆ ด้วย (ต. 30)

(ต.31)

- (31) เครื่องหมาย “ทางแคบ” หมายความว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน มีขนาดตัวเลขเป็น “เมตร” ที่แสดงไว้ที่เครื่องหมายนั้น รถที่มีขนาดกว้างไม่เกินจำนวนตัวเลขที่บอกไว้ในเครื่องหมายให้ผ่านเข้าไปได้ แต่ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดตั้งไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้นด้วย (ต.31)

(ต.32)

- (32) เครื่องหมาย “ทางลดต่ำ” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะต้องลดช่องลดต่ำมีขนาดตามตัวเลขเป็น “เมตร” ที่แสดงไว้ที่เครื่องหมายนั้น รถที่มีความสูงรวมทั้งสิ่งของที่บรรทุกสูงไม่เกินจำนวนตัวเลขที่บอกไว้ในเครื่องหมายให้ผ่านเข้าไปได้ แต่ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้นๆ ด้วย (ต.32)

(ต.33)

- (33) เครื่องหมาย “ทางขึ้นลาดชัน” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันเขาหรือขึ้นเนิน สันเขา หรือสันเนิน มีความลาดตามตัวเลขเป็น “ร้อยละ” ตามที่ปรากฏในเครื่องหมาย อาจก้ำบังสายตาไม่ให้มองเห็นรถที่สวนมา ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก กับให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนทางมา (ต. 33)

- (34) เครื่องหมาย “ทางลงลาดชัน” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดลงเขาหรือลงเนิน มีความลาดตามตัวเลขเป็น “ร้อยละ” ตามที่ปรากฏในเครื่องหมาย ให้ขับรถให้ช้าลงเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก และผู้ขับรถไม่ควรปลดเกียร์หรือดับเครื่องยนต์

(ต.34)

เป็นอันตราย ในกรณีที่เส้นทางลงเขาหรือเนินที่ชันมากให้ใช้เกียร์ต่ำ เพื่อความปลอดภัย (ต.34)

(ต.35)

(35) เครื่องหมาย “เตือนรถกระโดด” หมายความว่า ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน เช่น บริเวณคอสะพาน ทางข้ามท่อระบายน้ำ ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวัง (ต.35)

(ต.36)

(36) เครื่องหมาย “ผิวทางขรุขระ” หมายความว่า ทางข้างหน้าขรุขระมากมีหลุมมีบ่อ หรือเป็นสันติดต่อกัน ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต.36)

(ต.37)

(37) เครื่องหมาย “ทางเป็นแอ่ง” หมายความว่า ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับลงกะทันหัน หรือเป็นแอ่ง ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต.37)

(ต.38)

(38) เครื่องหมาย “ทางลื่น” หมายความว่า ทางข้างหน้าลื่นอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายให้ขับรถช้าลงให้มาก และระมัดระวังการลื่นไถลอย่าใช้ห้ามล้อโดยแรงและทันที การหยุดรถ การเบารถ หรือเลี้ยวรถในทางลื่นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต.38)

(ต.39)

(39) เครื่องหมาย “ผิวทางร่วน” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็นเมื่อขับรถด้วยความเร็วสูงให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายอันอาจเกิดจากวัสดุผิวทาง (ต.39)

(ต.40)

(40) เครื่องหมาย “ระวังหินร่วง” หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจจะมีหินร่วงลงมาในผิวทางทำให้เกิดขวางการจราจร ให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต.40)

(ต.41)

- (41) เครื่องหมาย“สะพานเปิดได้” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะต้องผ่านสะพานที่เปิดให้เรือลอด ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังในการหยุดรถ เมื่อเจ้าหน้าที่จะปิดกั้นทางเพื่อเปิดสะพานให้เรือผ่าน เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อรถข้างหน้าและรถข้างหลัง (ต.41)

(ต.42)

- (42) เครื่องหมาย “ทางกำลังซ่อม” หมายความว่า ทางข้างหน้ากำลังมีการซ่อมอาจวางเครื่องกีดขวางไว้ หรือมีคนงานกำลังซ่อมทาง ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและระมัดระวังคนงานซ่อมทาง และสิ่งกีดขวางเพื่อการซ่อมทางตอนนั้น (ต.42)

(ต.43)

- (43) เครื่องหมาย “ระวังคนข้ามถนน” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางสำหรับคนข้ามถนนหรือมีหมู่บ้านราษฎรอยู่ข้างทาง ซึ่งมีคนเดินข้ามไปมาอยู่เสมอ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและระมัดระวังคนข้ามถนน ถ้ามีคนกำลังเดินข้ามถนนให้หยุดรถให้คนเดินข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย (ต.43)

(ต.44)

- (44) เครื่องหมาย “โรงเรียนระวังเด็ก” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างทาง ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอุบัติเหตุซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน ถ้าเด็กนักเรียนกำลังข้ามถนนให้หยุดรถให้เด็กนักเรียนข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย ถ้าเป็นเวลาโรงเรียนกำลังสอน ให้งดใช้เสียงสัญญาณและห้ามทำให้เกิดเสียงรบกวนด้วยประการใด ๆ (ต.44)

(ต.45)

- (45) เครื่องหมาย “ระวังเครื่องบินบินต่ำ” หมายความว่า ทางข้างหน้าเข้าใกล้สนามบินและอาจมีเครื่องบินขึ้นลงในระดับต่ำให้ขับรถให้ช้าลง หากเห็นเครื่องบินกำลังขึ้นหรือลงผ่านทางข้างหน้า ให้หยุดรถให้เครื่องบินผ่านไปโดยปลอดภัย (ต.45)

(ต.46)

- (46) เครื่องหมาย “ระวังทางข้ามทางวิ่งของเครื่องบิน” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะตัดผ่านทางวิ่งของเครื่องบิน ให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังเป็นพิเศษ ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดตั้งไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น ๆ ด้วย (ต.46)

(ต.47)

- (47) เครื่องหมาย “ระวังสัตว์” หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจมีสัตว์ข้ามทางให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต.47)

(ต.48)

- (48) เครื่องหมาย “ระวังอันตราย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีอันตราย เช่น เกิดอุบัติเหตุ ทางทรุด เป็นต้น ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต.48)

(ต.49)

- (49) เครื่องหมาย “สายไฟแรงสูงพาดต่ำ” หมายความว่าทางข้างหน้ามีสายไฟแรงสูงพาดต่ำ ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายอันอาจเกิดขึ้น (ต.49)

(ต.50)

- (50) เครื่องหมาย “เตือนทางโค้ง” หมายความว่า ทางข้างหน้าตอนนั้นเป็นทางโค้งอันตราย ให้ขับรถให้ช้าลงให้มากและเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ต.50)

(ต.51)

- (51) เครื่องหมาย “ทางเดินรถสองทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถสองทางให้ขับรถให้ช้าลง และเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้าย กับให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนทางมา (ต.51)

(ต.52)

- (52) เครื่องหมาย “ทางเดินรถสองทางตัดผ่าน” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะเป็นทางเดินรถสองทางตัดผ่าน ให้ขับรถให้ช้าลง และถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดตั้งไว้ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น ๆ ด้วย (ต.52)

- (53) เครื่องหมาย **“ให้เปลี่ยนช่องทางจราจร”** หมายความว่า ช่องทางจราจรข้างหน้าปิด ให้เปลี่ยนใช้ช่องทางจราจรตามสัญลักษณ์ในเครื่องหมาย ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ (ต.53)

(ต.53)

เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง

ข้อ 10 เครื่องหมายจราจรตามข้อ 6 (2) เป็นเครื่องหมายประเภทบังคับให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายของเครื่องหมายนั้น ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) เครื่องหมาย **“เส้นแบ่งทิศทางการจราจรปกติ”** หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในศูนย์กลางของผิวจราจร เป็นเส้นประสีขาวขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร ยาว 200 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 200 เซนติเมตร ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเส้นแบ่งทิศทางการจราจร ยกเว้นในกรณีที่ต้องการจะเลี้ยวขวาหรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นอาจ จะข้ามเส้นดังกล่าวได้ด้วย ความระมัดระวัง (ผ.1/1)

(ผ.1/1)

- (2) เครื่องหมาย **“เส้นทางแบ่งทิศทางการจราจรเตือน”** หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม เป็นเส้นประสีขาวขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร ยาว 300 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 100 เซนติเมตร แสดงให้ทราบว่าใกล้จะถึงเส้นแบ่งทิศทางการจราจรห้ามแซง ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเส้นแบ่งทิศทางการจราจรเตือน ยกเว้นในกรณีที่ต้องการจะเลี้ยวขวาหรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น อาจข้ามเส้นดังกล่าวได้ด้วย ความระมัดระวังเป็นพิเศษ (ผ.1/2)

(ผ.1/2)

(3) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม เป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง ห้ามขับรถผ่านหรือคล่อมโดยเด็ดขาด (ผ.1/3)

(ผ.1/3)

(4) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งทิศทางจราจรคู่” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้าม เป็นเส้นทึบสีขาวขนาดกว้าง 10 เซนติเมตรขนานไปกับเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 200 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 200 เซนติเมตร เส้นทั้งสองมีระยะห่างกัน 15 เซนติเมตร ห้ามขับรถที่อยู่ในทิศทางของเส้นทึบผ่านหรือคล่อมเส้นทึบโดยเด็ดขาด รถที่อยู่ในทิศทางของเส้นประอาจจะข้ามเส้นดังกล่าวนี้ได้ด้วยความระมัดระวัง (ผ.1/4)

(ผ.1/4)

(5) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซงคู่” หมายความว่า เส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของยานที่มีทิศทางตรงกันข้ามเป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ขนานกันมีระยะห่างระหว่างเส้น 15 เซนติเมตร ห้ามขับรถผ่านหรือคล่อมโดยเด็ดขาดทั้งสองทิศทาง (ผ.1/5)

(ผ.1/5)

(6) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถปกติ” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถโดยทั่วไป เป็นเส้นประสีขาวขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 100 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 300 เซนติเมตร ให้ขับรถภายในช่องเดินรถ ห้ามขับคล่อมเส้นแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่จะเปลี่ยนช่องเดินรถ (ผ.2/1)

(ผ.2/1)

(7) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถเดือ้น” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถประเภทเดือ้น เป็นเส้นประสีขาวกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 300 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 100 เซนติเมตร แสดงให้ทราบว่าใกล้จะถึงเส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง ห้ามขับรถคล่อมเส้นช่องเดินรถ เว้นแต่จะเปลี่ยนช่องเดินรถ (ผ.2/2)

(ผ.2/2)

(8) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซงเป็นเส้นทึบสีขาวขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ห้ามขับรถผ่านหรือคล่อมเส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซงโดยเด็ดขาด (ผ.2/3)

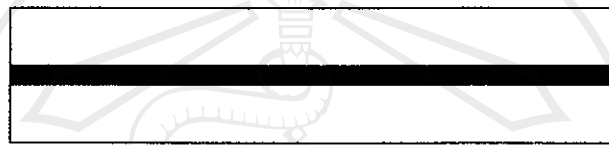
(ผ.2/3)

(9) เครื่องหมาย “เส้นขอบทาง” หมายความว่า เส้นแสดงแนวขอบทาง เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 60 เซนติเมตร ให้ขับรถในช่องจราจรด้านขวาของเส้นนั้น (ผ.3)

(ผ.3)

(10) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถ ที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนดเป็นเส้นทึบสีเหลือง ขนาดกว้าง 20 เซนติเมตร ห้ามขับรถประเภทอื่นเข้าไปในช่องเดินรถประจำทาง (ผ.4/1)

(ผ.4/1)

(11) เครื่องหมาย “เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทางสามารถเข้าผ่านได้” หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกคนโดยสาร ประเภทที่อธิบดีกำหนดเส้นประสีเหลืองขนาดกว้าง 20 เซนติเมตร ยาว 60 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 30 เซนติเมตร รถประเภทอื่นอาจจะผ่านเส้นดังกล่าวนี้ได้ด้วยความระมัดระวัง (ผ.4/2)

(ผ.4/2)

(12) เครื่องหมาย “เส้นห้ามหยุดรถหรือจอดรถ” หมายความว่า ห้ามหยุดรถหรือจอดรถทุกชนิดตรงแนวนั้นเป็นอันขาด เป็นเส้นสีขาวสลับแดง มีขนาดยาว 50 เซนติเมตร แสดงที่ขอบทางของวงเวียนและที่อื่น ๆ (ผ.5/1)

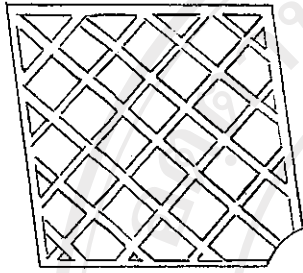
(ผ.5/1)

(13) เครื่องหมาย “เส้นห้ามจอดเว้นแต่หยุดรับ-ส่งผู้โดยสาร” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดระหว่างแนวนั้น เว้นแต่การหยุดรับ-ส่งคนหรือสิ่งของของผู้โดยสาร ซึ่งต้องกระทำโดย

ชักเข้าเป็นเส้น สีขาวสลับเหลืองขนาดยาว 50 เซนติเมตร แสดงที่ขอบทาง ขอบวงเวียนและที่อื่น ๆ (ผ.5/2)

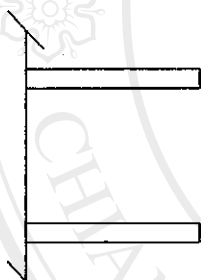

(ผ.5/2)

(ผ.8)

- 14) เครื่องหมาย “เส้นทะแยงสำหรับทางแยก” หมายความว่า เป็นเส้นที่บดสีเหลืองขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร ลากทะแยงตัดกันทำมุม 45 องศา ห่างกัน 200 เซนติเมตร ภายในกรอบเส้นที่บดสีเหลืองขนาดกว้าง 20 เซนติเมตร ห้ามหยุดรถทุกชนิดภายในกรอบเส้นทะแยง สำหรับทางแยกยกเว้นรถที่หยุดรอเพื่อเลี้ยวขวา (ผ.8)

(ผ.9)

- 15) เครื่องหมาย “เส้นจอดรถ” หมายความว่า เป็นเส้นที่บดสีขาวขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ให้จอดรถภายในเส้นจอดรถ ห้ามจอดรถคลุมเส้น หรือทำให้ส่วนใดของรถล้ำออกไปนอกแนวที่กำหนด (ผ.9)

(ผ.10)

- 16) เครื่องหมาย “ลูกศรชี้ตรงไปข้างหน้า” หมายความว่า ลูกศรสีขาว โดยมีหลายลูกศรชี้ตรงไปข้างหน้า ผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นต้องขับรถตรงไปข้างหน้า ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา (ผ.10)

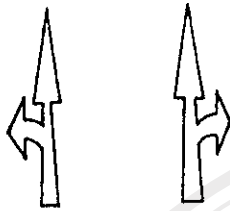
(ผ.11)

- 17) เครื่องหมาย “ลูกศรเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ลูกศรที่บดสีขาว โดยมีหลายลูกศรเฉียงไปทางซ้าย ผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นต้องขับรถเลี้ยวซ้าย ห้ามขับรถตรงไปหรือเลี้ยวขวา (ผ.11)

(ผ.12)

- 18) เครื่องหมาย “ลูกศรเลี้ยวขวา” หมายความว่า ลูกศรที่บดสีขาว โดยมีหลายลูกศรเฉียงไปทางขวา ผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นต้องขับรถเลี้ยวขวา ห้ามขับรถตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย (ผ.12)

(ผ.13)

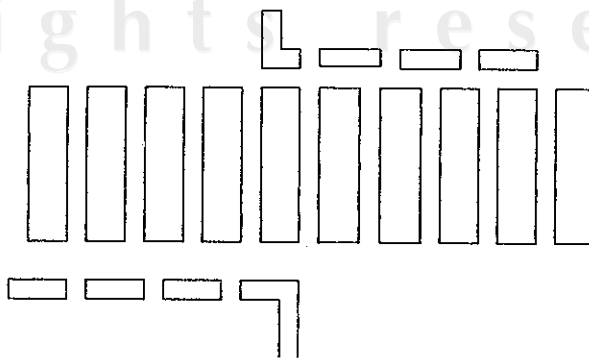
(ผ.14)

- (19) เครื่องหมาย “ลูกศรตรงไปและเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา” หมายความว่า ลูกศรที่บัสสีขาวมีปลายลูกศรแยกออกเป็นสองทางชี้ตรงทางหนึ่งกับเฉียงซ้ายอีกทางหนึ่ง หรือชี้ตรงกับเฉียงขวาให้ผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นขับรถตรงไปกับเลี้ยวซ้ายหรือตรงไปกับเลี้ยวขวาตามแนวนั้นร่วมกัน แล้วแต่กรณี (ผ.13)

- (20) เครื่องหมาย “ลูกศรเลี้ยวซ้ายกับเฉียงขวา” หมายความว่า ลูกศรที่บัสสีขาวมีหลายลูกศรแยกออกเป็นสองทาง ชี้เฉียงซ้ายทางหนึ่งกับเฉียงขวาคืออีกทางหนึ่งให้ผู้ขับรถในช่องเดินรถนั้นเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา ห้ามขับรถตรงไป (ผ.14)

- (21) เครื่องหมาย “เส้นทางข้าม” หมายความว่า เส้นทางที่บัสสีขาวขนาดกว้าง 75 เซนติเมตร ยาวอย่างต่ำ 250 เซนติเมตร วางขนานกับแนวถนนห่างกัน 50 เซนติเมตร และมีเส้นแนวหยุดหรือเส้นให้ทางก่อนถึงเส้นข้ามทางอย่างน้อย 50 เซนติเมตร ผู้ขับรถทุกชนิดจะต้องขับรถให้ช้าลง และพร้อมที่จะหยุดรถได้ทันที เมื่อมีคนเดินข้ามถนน ณ ทางข้ามนั้น ในเขตทางข้ามถนนที่ไม่มีเจ้าหน้าที่หรือเครื่องหมายสัญญาณควบคุม ให้ผู้เดินข้ามถนนมีสิทธิไปก่อน ฉะนั้นในขณะที่มีคนกำลังเดินอยู่ในทางข้ามถนน ให้ผู้ขับรถหยุดรถ ก่อนถึงเส้นแนวหยุดหรือเส้นให้ทาง และเมื่อคนเดินข้ามถนนได้ข้ามไปโดยปลอดภัยแล้วจึงจะเคลื่อนรถต่อไปได้ ทางข้ามที่มีเจ้าหน้าที่หรือสัญญาณควบคุม คนเดินเท้ามีสิทธิที่จะเดินข้ามทางได้ โดยรถต่างๆ ต้องหยุดให้ในขณะที่สัญญาณห้ามรถด้านนั้น

เมื่อรถข้างหน้าได้หยุดเพื่อให้ผู้เดินเท้าข้ามถนนตรงทางข้าม ให้ผู้ขับรถที่ตามมาข้างหลังหยุดรถต่อกันไปตามลำดับ ห้ามแซงรถที่หยุดคอยข้างหน้าขึ้นไป ห้ามหยุดหรือจอดรถทุกชนิดตรงเขตทางข้ามถนนไม่ว่าในกรณีใด ๆ ถ้ามีสัญญาณให้รถหยุดหรือ การจราจรข้างหน้าติดขัด รถทุกคันจะต้องหยุดก่อนถึงแนวเส้นให้ทาง ห้ามหยุดล้ำเข้าไปในเขตทางข้ามถนน(ผ.15)

(ผ.15)

ภาคผนวก ง

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

1. สูตรหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ โดยใช้ KR-20 (ทศนิยม นະแล, 2535, หน้า 229)

$$\text{KR 20 : } r_{tt} = \left[\frac{1}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum pq}{\sigma_i^2} \right]$$

โดย r_{tt} คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

P คือ สัดส่วนของคนที่ตอบข้อคำถามได้ถูกต้อง

q คือ สัดส่วนของคนที่ตอบข้อคำถามผิด ($q = 1-p$)

pq คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

(ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก และตอบผิด)

$\bar{x}$ คือ คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

σ_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนสอบของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. สูตรไค-สแควร์ (เต็มศรี ชำนิจารกิจ, 2531, หน้า 218-221)

$$\chi^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}$$

โดยที่ O = ค่าที่ได้จากการเกิดขึ้นเอง จากความเป็นจริง หรือจากการทดลอง

(observed values)

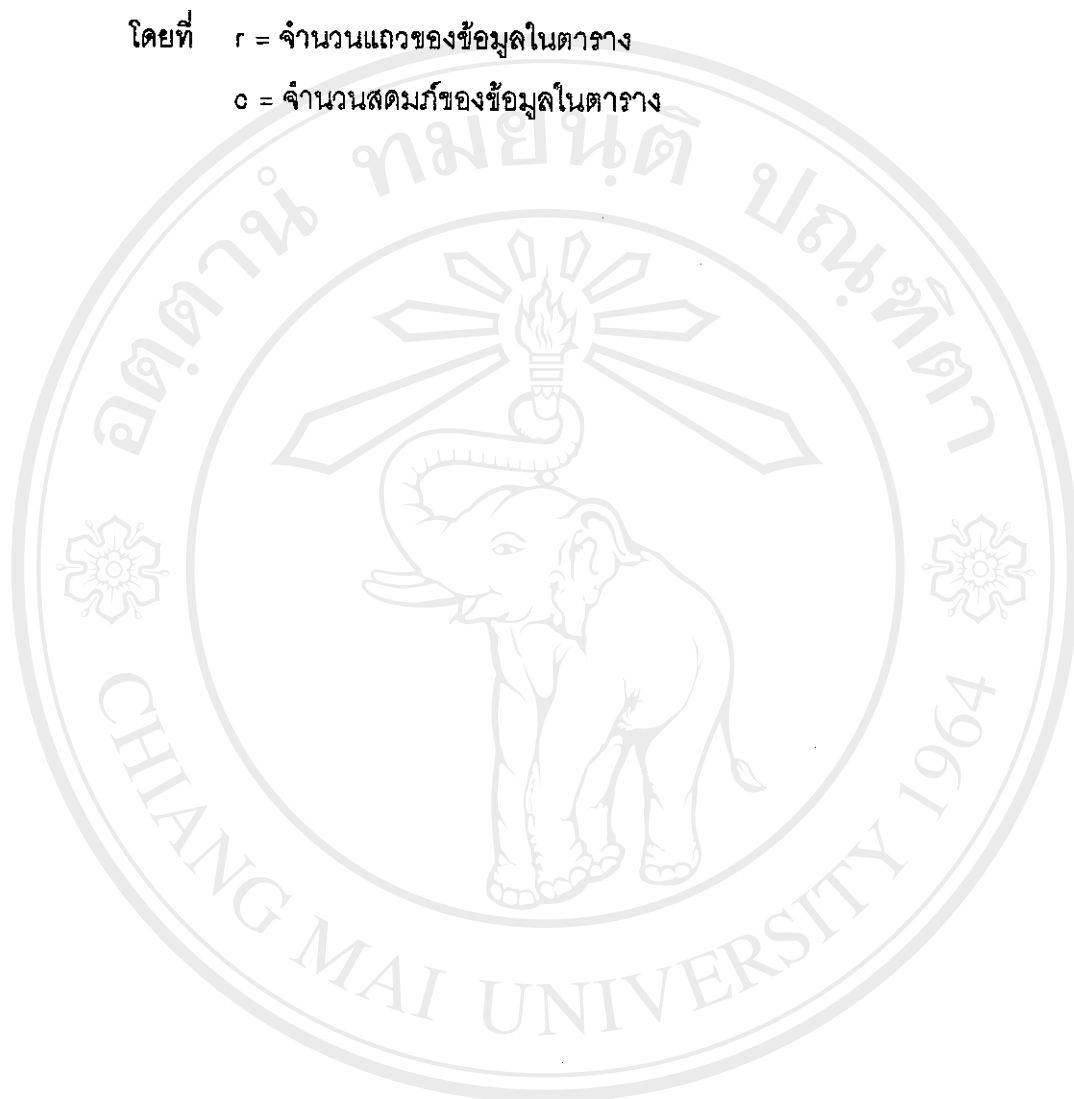
E = ค่าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามทฤษฎี (expected values) เป็นค่าที่คำนวณมาจากค่าที่เป็นจริง ซึ่งอาจมีค่าไม่ลงตัวคือเป็นทศนิยมได้ ค่าต่ำสุดไม่ควรน้อยกว่า 5 การทดลองจึงจะได้ผลดี

ชั้นแห่งความเป็นอิสระคำนวณได้โดย

$$df = (r - 1)(c - 1)$$

โดยที่ r = จำนวนแถวของข้อมูลในตาราง

c = จำนวนสดมภ์ของข้อมูลในตาราง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก จ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายอนันต์ คล้ายบ้านใหม่ ขนส่งจังหวัดลำพูน
สำนักงานขนส่งจังหวัดลำพูน
2. พ.ต.ท. ณรงค์ บำรุงรัตน์ รองผู้กำกับการหัวหน้างานจราจร
สถานีตำรวจภูธรจังหวัดลำพูน
3. นายแพทย์สมเจตน์ นาคทอง หัวหน้ากลุ่มงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน
โรงพยาบาลลำพูน
4. นางธิดา กัมพูพงศ์ หัวหน้าตึกอุบัติเหตุฉุกเฉิน
โรงพยาบาลลำพูน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวศรีสมร การ่อน

วัน เดือน ปีเกิด 5 พฤษภาคม 2505

ประวัติการศึกษา ปี การศึกษา 2524 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ จังหวัดลำพูน
ปี การศึกษา 2528 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง
วิทยาลัยพยาบาลลำปาง
ปี การศึกษา 2533 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
ศึกษาศาสตรบัณฑิต (สุขศึกษา)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน ปี พ.ศ. 2528 - 2534 รับราชการตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลลำพูน
ปี พ.ศ. 2534 - 2539 (ปัจจุบัน) รับราชการตำแหน่งนักวิชาการสุขศึกษา
ฝ่ายสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ โรงพยาบาลลำพูน